

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - De Stip te LINDEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 125682

Instelling Gemeentelijke Basisschool - De Stip

Directeur Karin BUNCKENS

Adres Martelarenplaats 1 - 3210 LINDEN

Telefoon 016-28.40.30

Fax 016-64.91.87

E-mail directie.linden@gbslubbeek.be

Website www.gbslubbeek.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Lubbeek

Adres Gellenberg 16 - 3210 LUBBEEK

Scholengemeenschap LBB

Adres Kerkplein 2 - 3212 PELLEMBERG

CLB Vrij CLB Leuven

Adres Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 05-12-2016, 06-12-2016, 08-12-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 08-12-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 19-12-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Stefan PASTURE

Teamleden Bettina NAUDTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	15
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	15
3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Aanvangsbegeleiding	20
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Gemeentelijke basisschool 'De Stip' gelegen in Linden. De school splitste zich twee jaren geleden op en heeft nog slechts een autonome vestigingsplaats. De leerlingenpopulatie is een afspiegeling van de lokale gemeenschap. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen. Uit de observaties en de gesprekken met de teamleden blijkt een grote inzet voor de klaspraktijk en een 'warm hart' voor alle kinderen maar in het bijzonder voor de kinderen met een moeilijker lopend leef- of leertraject.

Op basis van het vooronderzoek van 28 november 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor het leergebied Nederlands en het leergebied muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor het leergebied Nederlands en wetenschappen en techniek en mens en maatschappij de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de aanvangsbegeleiding en de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van alle onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming en Nederlands na. De onderwijzers bereiken met de leerlingen de eindtermen voor Nederlands en mens en maatschappij, wetenschappen en techniek in voldoende mate.

Voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming steunen de kleuteronderwijzers op een koepelgebonden instrument dat geënt is op de leerplannen om hun onderwijs uit te werken. Het team slaagt erin impulsen te geven om het Nederlands door de kleuters te laten verwerven. Zowel voor voorbereidend lezen als schrijven nodigen speelwerkhoeven, uitgewerkt in het thema, kleuters uit om zich te ontwikkelen. De kleuteronderwijzers maakten erg waardevolle afspraken doorheen de kleuterafdeling over het verwerven van school- en instructietaal.

De kerngedachten van het leerplan muzische vorming komen tot uiting in de klaspraktijk van de kleuterafdeling. De kleuteronderwijzers slagen er in om een doelgericht en vrij gevarieerd muzisch aanbod te creëren. Het domein beeld krijgt verhoudingsgewijs het meeste aandacht. Positief is de samenhang die de kleuteronderwijzers nastreven om muzische vorming te laten aansluiten bij andere leergebieden. De kleuterafdeling geeft een aangename muzische aanblik, wat elk kind uitnodigt tot muzisch uiten en beleven. Doorheen de meeste activiteiten verweven de kleuteronderwijzers muzische elementen. Kleuters krijgen de kans om te experimenteren, te beschouwen, te creëren en te reflecteren met een proces dat primeert op het product.

De lagere afdeling realiseert in voldoende mate de leerplandoelen rond kennis, vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn om de eindtermen voor het leergebied Nederlands te bereiken. Dit blijkt uit het onderwijsaanbod en de leerlingenresultaten. De uitbouw van het onderwijsaanbod steunt vooral op onderwijsleerpakketten en in mindere mate op het leerplan. De consequente toepassing van de onderwijsleerpakketten bevordert een evenwichtig, gradueel en volledig onderwijsaanbod. De lagere afdeling neemt initiatieven om de taalvaardigheden en de leerkansen van de leerlingen te verhogen en hen doelgericht te begeleiden. Illustratief hiervoor is het uitgewerkte traject over de ontwikkeling van een taalbeleid voor anderstalige nieuwkomers op schoolniveau en de initiatieven voor het bevorderen van het leesplezier. De concrete invulling en uitwerking van het taalvaardigheidsonderwijs op klasniveau hebben nog groeimogelijkheden. De professionele inbreng van het zorgteam betekent een ondersteuning voor de leerlingen en de (kleuter)onderwijzers. De vorderingen van de leerlingen worden systematisch opgevolgd en in kaart gebracht met evaluatie-instrumenten.

Het erkenningsonderzoek in de lagere afdeling toont aan dat de leerlingen de eindtermen van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in voldoende mate bereiken. De onderwijzers kiezen voor een thematische aanpak en ontwikkelen hiervoor zelf een aanbod en bijhorende werkbundels. Ze voorzien een volledig en evenwichtig aanbod voor dit leergebied. Ondanks de inspanningen die de onderwijzers leveren om in een thema meerdere domeinen aan bod te laten komen, lukt dit nog niet bij iedereen even goed. Een aantal thema's ogen erg traditioneel. Het team van de lagere afdeling maakte voor deze eigen thema's schoolafspraken om het aanbod te stroomlijnen. Deze afspraken zijn aan herziening toe. De groeiende aandacht voor het gebruik van actieve werkvormen valt in positieve zin op. Hierbij krijgen leerlingen de kans om op een coöperatieve en actieve manier van en met elkaar te leren. Bij de evaluatie van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek hechten de onderwijzers erg veel waarde aan het reproduceren van kennis. De evaluatie van vaardigheden en attitudes komt beperkt aan bod.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van beide processen in de focus maakt duidelijk dat de school meerdere initiatieven onderneemt die leerkrachten ondersteunen bij de start van hun loopbaan op de school en die het sociaal-emotioneel welzijn van de leerlingen bewaken.

Het welbevinden van de leerlingen en van de (beginnende) leerkrachten staat in de school centraal en heeft een positieve invloed op het leren en het werken. De school organiseert tal van erg waardevolle initiatieven om kinderen te laten ontwikkelen tot zelfbewuste en verdraagzame kinderen. De directie zorgt voor het eerste onthaal van startende leerkrachten en brengt hen op de hoogte van wat van hen verwacht wordt. Ze kunnen met hun vragen steeds terecht bij collega's of bij de directie. Het open schoolklimaat stimuleert de leerkansen van de nieuwe teamleden. De directeur staat in voor hun coaching en ondersteuning. Dit doet ze via klasbezoeken en gesprekken. De startende leerkrachten grijpen de tips aan om hun onderwijspraktijk bij te sturen.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de hygiëne en de veiligheid van de leer- en werkomgeving brengt enkele tekorten aan het licht. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoot, bewaakt, beheerst en verbeteracties uitvoert en het vertrouwen in het beleid om de tekorten weg te werken, formuleert de inspectie hiervoor een gunstig advies.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving toont aan dat de school de onderzochte reglementering respecteert. De onderwijsinspectie formuleert hiervoor een gunstig advies.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het voldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands en muzische vorming in de kleuterafdeling en voor het voldoende bereiken van de eindtermen voor Nederlands en mens en maatschappij, wetenschappen en techniek in de lagere afdeling.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. Binnen het onderwijsaanbod krijgen de kleuters zowel op een doelgerichte als geïntegreerde manier de kans om hun mondelinge taalvaardigheid te ontplooiën. Uitdagende en aantrekkelijke activiteiten stimuleren de kleuters in hun beginnende geletterdheid.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod geeft voldoende invulling aan de verschillende domeinen van het leerplan en sluit aan bij de leefwereld van de kleuters. Een gevarieerd aanbod zorgt ervoor dat de kleuters kunnen exploreren en experimenteren en via allerlei impressies vorm kunnen geven aan gevoelens, ervaringen en belevingen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum	De kleuteronderwijzers werken hun thema's grondig uit met aandacht voor
Onderwijsaanbod	geïntegreerde talige en muzische activiteiten. Op basis van een vormingstraject
<i>Referentiekader</i>	deels met de pedagogische begeleiding rond muzische vorming groeide de
<i>Planning</i>	aandacht om ook de leerplandoelen voor ogen te houden. Daardoor kregen de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	teamleden geleidelijk meer zicht op alle leerplannen en is het evenwicht tussen
<i>Samenhang</i>	de verschillende domeinen meer verzekerd. Bij elk belangstellingscentrum
<i>Brede harmonische vorming</i>	duiden de teamleden de dominante leerplandoelen aan die aan bod komen in
<i>Actief leren</i>	de activiteiten. Sommige kleuteronderwijzers verliezen zich echter in de
	veelheid aan doelen en beperken zich niet tot de dominante doelen. De
	kleuteronderwijzers gebruiken een digitaal planningsinstrument. Zo brengen ze
	hun aanbod in kaart en kunnen ze bij de selectie van volgende activiteiten
	andere aspecten in de kijker zetten. Aanvullend hanteren de
	kleuteronderwijzers overzichtslijsten en een koepeleigen instrument om het
	evenwicht tussen de verschillende muzische domeinen te bewaken. In een
	aantal klassen blijft het domein beeld dominant aanwezig.

De kleuteronderwijzers beschikken over een veelheid aan uitgewerkte groeilijnen. Voor de werking in de speelwerkhoecken investeren de teamleden in initiatieven om deze hoeken thematisch aan te passen. Ze hanteren pictogrammen, stappenplannen en keuzeborden om kleuters visuele boodschappen te leren interpreteren en de zelfredzaamheid en de zelfsturing te bevorderen. Kinderen krijgen kansen tot actief leren en zelfstandig spelen. Ook de moetjes-magjes en het contractwerk stimuleren de zelfsturing en de zelfstandigheid van de kleuters.

Het team vindt het werken met prentenboeken belangrijk. Bij de uitwerking van een thema staan steeds een aantal prentenboeken in de kijker. In alle klassen zijn heel wat eigentijdse prentenboeken en verhalen aanwezig. Het team gaat in op het aanbod van de bibliotheek. De voorleesmomenten waarbij soms leerlingen van de lagere afdeling betrokken worden en de theatervoorstellingen stimuleren de talige en muzische ontwikkeling van de kleuters. De actieve en passieve taalontwikkeling krijgt de hele dag door aandacht, veelal gekoppeld aan visuele ondersteuning. Een klaspop als moderator nodigt de kleuters uit tot communiceren en stimuleert de spreekdurf. Bij spel- en werkmomenten stellen de kleuteronderwijzers gerichte vragen. Ze moedigen de kleuters aan om de eigen handelingen te verwoorden en het gepresteerde werk te beschrijven. Poppenkast, drama of poppenspelen komen aan bod evenals initiatieven in de luisterhoek. Geregeld voorzien de kleuteronderwijzers activiteiten waarbij specifieke taaldoelen voorop geplaatst worden. Ter stimulering van de ontluikende geletterdheid bieden ze op een speelse wijze oefeningen aan. De kleuteronderwijzers beperken bewust het aantal werkblaadjes.

Het team maakte afspraken over de na te streven woordenschat voor een gradueel opgebouwde functionele thema-, school- en instructietaal. Het is bij de meeste kleuteronderwijzers de gewoonte om in de planningsfase systematisch enkele schooltaalwoorden centraal te stellen die ze intentioneel nastreven en observeren bij kleuters. Een aantal kleuteronderwijzers laten kansen liggen om binnen de vaste hoeken rijke materialen te voorzien die kleuters uitdagen om met elkaar in interactie te treden en om zo de nieuwe woordenschat actief te gaan gebruiken.

De ervaringen van sommige kleuteronderwijzers met het omgaan met anderstalige nieuwkomers werden beperkt gemultipliseerd.

Enkele kleuteronderwijzers passen pedagogische vervroeging toe.

Voor het leergebied muzische vorming steunen de kleuteronderwijzers op de leerervaringen die ze opdeden bij het vormingstraject met de pedagogische begeleiding. Vanuit dit traject leggen de kleuteronderwijzers bij de muzische uitwerking van een activiteit de klemtoon op één of meerdere domeinen, rekening houdend met de algemene muzische doelen en het thema. De kleuters krijgen kansen om te experimenteren en te exploreren met allerlei materialen. De kleuteronderwijzers brengen stapsgewijs nieuwe technieken aan en stimuleren de kleuters om ze toe te passen in vrije vormgeving. De actuele visie op muzisch leren wordt vrij gelijkgericht in de praktijk geconcretiseerd. De kleuters worden alleszins gestimuleerd om hun muzische ontwikkeling op een eigen en creatieve manier uit te bouwen. Ze krijgen ruime mogelijkheden om muzische impressies op te doen en plezier te beleven bij het creëren en beschouwen. De teamleden benutten de mogelijkheden om kleuters ervaringen te laten opdoen door kennismaking met toneelvoorstellingen.

Tussen de teamleden is er veel zowel informeel als formeel overleg. Daarbij leggen de teamleden voor de gemeenschappelijke thema's de inhoud en activiteiten vast.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

In de klassen zijn voldoende aangepaste ontwikkelingsmaterialen aanwezig die de kleuters tal van ervaringskansen bieden. Opvallend is de klasinrichting met vaak muzische inslag, die kleuters op een bijzondere manier aanzet tot ontwikkelen. De aangeboden activiteiten en materialen in de diverse speelwerkhoeven bieden heel wat kansen tot exploreren en experimenteren.

De infrastructuur, de ligging en de aankleding van de klassen en andere lokalen stimuleren het leef-en leerklimaat in positieve zin.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De mate waarin de kleuteronderwijzers de ontwikkeling van de kleuters opvolgen via dagelijkse en meer gerichte observaties is uitvoerig uitgebouwd. Het was een gewoonte om de beheersing van vooropgestelde dominante doelen of begrippen systematisch te observeren. De kleuteronderwijzers zijn samen met het zorgteam hun observatieinstrument aan het optimaliseren. De link met de vooropgestelde leerplandoelen in de dagelijkse planning is niet steeds terug te vinden.

De vaststellingen worden in principe opgenomen in het kindvolgsysteem. Momenteel speelt een praktisch probleem hen parten zodat het digitale systeem niet optimaal kan gebruikt worden. Conform een schoolafpraak screenen de kleuteronderwijzers meerdere malen per jaar het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties bij iedere kleuter. Voor risicokleuters volgen meer gerichte en diepgaande observaties. Het volgsysteem voorziet weinig ruimte om de muzische vorderingen van de kleuters in kaart te brengen.

Niet alle kleuteronderwijzers kunnen het digitaal volgsysteem vlot gebruiken. Het is voor hen niet altijd even evident om alle gegevens uit het volgsysteem op te diepen.

De school hanteert aanvullend een genormeerde test om de schoolrijpheid van een aantal oudste kleuters na te gaan.

De vaststellingen over de ontwikkeling van de kleuters leiden tot gerichte ondersteunende interventies. Zo voorziet het team van de kleuterafdeling taalversterking voor bepaalde kinderen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Conform de zorgvisie van de school is de klasleerkracht de eerste verantwoordelijke voor de realisatie van de preventieve basiszorg. De meeste kleuteronderwijzers doen dit op een kwaliteitsvolle manier met gedifferentieerd werken als basisprincipe.

Opvallend is het “warme hart” dat het hele team uitstraalt in haar werking met alle leerlingen en in het bijzonder met kwetsbare kinderen. Het team kent haar kinderen en speelt in op hun noden. Kleuters met een taalachterstand worden geregeld besproken in het zorgoverleg en het multidisciplinair overleg (MDO). Indien nodig kunnen kleuters rekenen op extra ondersteuning van de klasleerkracht. Het team hanteert diverse werkvormen om het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters te verhogen.

Het zorgbeleid steunt op de principes van handelingsplanmatig werken. Het team heeft hierin al een grote weg afgelegd en past de principes grotendeels toe. Kleuteronderwijzers hebben in een aantal gevallen nog moeite om een juiste hulpvraag te formuleren of om de positieve elementen formeel vast te leggen. Het zorgteam formuleert de acties voor de kleuteronderwijzers soms onvoldoende concreet.

De (kleuter)onderwijzers faciliteren op een exemplarische manier de overgang van de kleuter- naar de lagere afdeling.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is evenwichtig en volledig. De variatie aan werkvormen zorgt voor een interactief klimaat waarin de verschillende domeinen van het leergebied geïntegreerd aan bod komen. De evaluatiepraktijk sluit aan bij het onderwijsaanbod en is representatief voor de verschillende domeinen van het leergebied.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De onderwijzers gebruiken een onderwijsleerpakket als richtinggevend referentiekader voor het onderwijsaanbod. De onderwijzers van het eerste leerjaar gebruiken een systeemmethode voor het aanvankelijk lezen en schrijven. Om tegemoet te komen aan een aantal verzuchtingen schakelde het team dit schooljaar over naar een aangepast onderwijsleerpakket met meer aandacht voor de leefwereld van de kinderen. Om hun keuze te maken, vergeleken de onderwijzers het onderwijsleerpakket echter niet met het leerplan. Bijzondere aandacht ging in het verleden naar de domeinen taalbeschouwing en spelling. Voor deze domeinen bestudeerden de onderwijzers grondig de deelleerplannen. Het team ondernam de laatste jaren omwille van de instroom van anderstalige nieuwkomers enkele initiatieven om de kwaliteit van het taalvaardigheidsonderwijs te optimaliseren.

Het onderwijsaanbod voor het leergebied is evenwichtig en volledig. De meeste onderwijzers volgen consequent het onderwijsleerpakket en gaan op een bewuste manier om met eventuele aanpassingen die ze erin aanbrengen. Dit zorgt voor een verticale samenhang doorheen de leerjaren.

Ook de horizontale samenhang is aanwezig. Binnen lesactiviteiten komen meerdere domeinen en vaardigheden geïntegreerd aan bod. Onderdelen van spelling daarentegen worden geïsoleerd behandeld.

Meerdere onderwijzers zorgen voor een duidelijke samenhang met de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming, al koppelen ze hier nog weinig intentioneel leerplandoelen Nederlands aan. De leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, ICT en sociale vaardigheden worden doelgericht geïntegreerd in activiteiten Nederlands.

De onderwijzers investeerden met een nascholing in het optimaliseren van het leesplezier. Vrij lezen, voorlezen door de onderwijzer aan de leerlingen en door de leerlingen aan andere klassen, bibliotheekbezoek, de voorleesweek, auteurs op school zijn waardevolle activiteiten waardoor onderwijzers erin slagen om het leesplezier tot zijn recht te laten komen.

In de meeste klassen hanteren de onderwijzers een interactieve basisaanpak waarbij verschillende soorten werk- en groeperingsvormen elkaar doorheen de dag afwisselen. Dit stimuleert de actieve betrokkenheid van de leerlingen en verruimt de kansen tot interactie. In de meeste klassen weerspiegelt deze aanpak zich in een flexibele bankopstelling. Extra-murosactiviteiten en het gebruik van internet verhogen de werkelijkheidsgerichtheid van het taalonderwijs.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over de nodige leermiddelen en didactische materialen om de onderwijsdoelstellingen in de praktijk te realiseren.

De onderwijzers zetten multimedia materialen en ICT-gebruik in, zowel voor het automatiseren van technische vaardigheden als om betrokkenheid bij de leerlingen te creëren, uitdagende en interactieve werkvormen mogelijk te maken of de werkelijkheid in de klas binnen te brengen.

In alle klassen zijn wandplaten voor Nederlands aanwezig. Het gebruik ervan is leerkrachtafhankelijk.

Het boekenaanbod is in sommige klassen eerder beperkt. In de verschillende klasgroepen mogen de leerlingen boeken uit de klas- of gemeentelijke bibliotheek mee naar huis nemen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers zorgen voor een evenwichtige evaluatie van de leerlingen voor de verschillende domeinen van het leergebied. De evaluatie gebeurt op basis van de toetsen uit de onderwijsleerpakketten, van genormeerde testen en toetsen van de onderwijzers. De resultaten zijn opgenomen in het leerlingvolgsysteem. In een aantal klassen evalueren de leerlingen geregeld zichzelf of elkaar voor luisteren en spreken. Door de verschillende evaluatiegegevens zorgvuldig te analyseren, heeft het team een goed zicht op de taalontwikkeling van de leerlingen (groepen). Waar nodig ondernemen de meeste onderwijzers gepaste acties op school-, klas- of kindniveau en stemmen ze daarbij het aanbod af op het beheersingsniveau van (groepen van) leerlingen. In enkele klassen beperkt deze ondersteuning zich voornamelijk tot interventies op heel korte termijn.

De evenwichtige evaluatie en gedifferentieerde aanpak van de taalontwikkeling weerspiegelt zich in de rapporteringspraktijk.

De meeste kinderen behalen goede resultaten zowel op schooleigen als op genormeerde toetsen.

Het zorgteam is op klas- en schoolniveau gestart met het in kaart brengen van de leerwinst.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Uit de evaluatiepraktijk blijkt dat de beeldvorming van de leerlingen voor het leergebied evenwichtig is. Het digitaal leerlingvolgsysteem is hierbij een krachtig ondersteunend instrument. Het biedt niet alleen een neerslag van evaluatieresultaten en zorginterventies maar is ook een werkinstrument voor het vormgeven van zorgtrajecten en een communicatiemiddel tussen alle betrokken partijen. De zorgcoördinatoren bewaken het geheel en sturen van daaruit het zorgbeleid op een dynamische en deskundige manier aan met oog voor operationele doelen.

Conform de zorgvisie van de school is de klasleerkracht de eerste verantwoordelijke voor de realisatie van de preventieve basiszorg. De meeste onderwijzers doen dit op een kwaliteitsvolle manier met gedifferentieerd werken als basisprincipe.

Opvallend is het “warme hart” dat het hele team uitstraalt in haar werking met alle leerlingen en in het bijzonder met kwetsbare kinderen. De onderwijzers differentiëren in tempo, instructie, hoeveelheid, inhouden, hulpmiddelen, werkvormen... voor individuele leerlingen of groepjes van leerlingen. Ondanks deze inspanningen leggen sommige onderwijzers tijdens de gesprekken een groot deel van de verantwoordelijkheid voor de ondersteuning van leerlingen met leermoeilijkheden bij ouders.

De onderwijzers kunnen voor overleg beroep doen op de zorgcoördinator. De ondersteuning van de leerlingen op de klasvloer gebeurt vrijwel uitsluitend door de klastitularis. De onderwijzers hebben overleg met externe hulpverleners die kinderen buitenschools begeleiden. Een significant aantal kinderen krijgen externe ondersteuning.

Het zorgbeleid steunt op de principes van handelingsplanmatig werken. Het team heeft hierin al een grote weg afgelegd en past de principes grotendeels toe. Onderwijzers hebben in een aantal gevallen nog moeite om een juiste hulpvraag te formuleren of om de positieve elementen formeel vast te leggen. Het zorgteam formuleert de acties voor de onderwijzers soms onvoldoende concreet. Het is voor sommige onderwijzers niet altijd even evident om alle gegevens uit het volgsysteem op te diepen.

De voorbije jaren bouwde het hele team een beleid uit voor anderstalige nieuwkomers. De ontplooiden initiatieven zijn een voorbeeld van goede praktijk. Een deel van deze expertise werd echter onvoldoende gemultipliceerd naar alle teamleden. Dit geldt eveneens voor de individuele expertise over bepaalde leerstoornissen.

De (kleuter)onderwijzers faciliteren op een exemplarische manier de overgang van de kleuter- naar de lagere afdeling.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate. De onderwijzers bieden een doelgericht onderwijsaanbod aan en hebben aandacht voor de graduele opbouw. Ze schenken ruim aandacht aan leerlingeninitiatief binnen het domein techniek.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate. De school voorziet in een gevarieerd en voldoende evenwichtig aanbod voor de verschillende domeinen. De onderwijzers gebruiken diverse werkvormen om het actief leerproces van de leerlingen te stimuleren.

3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	De onderwijzers van het zesde leerjaar nemen jaarlijks op het einde van het schooljaar een gestandaardiseerde toets van het eigen net af. De resultaten tonen aan dat de leerlingen de eindtermen voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek (MMWT) bereiken.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	De onderwijzers kiezen voor een thematische aanpak en ontwikkelen hiervoor zelf werkbundels. Voor de invulling van de activiteiten baseren ze zich op diverse bronnenmaterialen en het internet. Bij de keuze en de invulling van de thema's is er weinig ruimte voor leerlingeninitiatief.
<i>Actief leren</i>	De meeste onderwijzers integreren milieu, gezondheid, verkeer en techniek in hun thema's. Ze bewaken dat de verschillende domeinen geregeld aan bod komen. Toch bieden een aantal onderwijzers eerder een cursorisch aanbod doordat één domein centraal staat binnen het thema.

Een aantal schooljaren geleden ervoer het team de noodzaak om een implementatieproces op te starten voor MMWT om een evenwichtig en volledig aanbod te garanderen. Vanuit nascholingen en met werkinstrumenten van de onderwijskoepel toetste het team het onderwijsaanbod af aan de leerplandoelen. Het team realiseert zich dat dit overzicht niet meer actueel en representatief is voor het huidige onderwijsaanbod. Inmiddels vonden immers meerdere leerkrachtenwissels en wijzigingen in het thema-aanbod plaats. Om hieraan tegemoet te komen plant het team van de lagere afdeling om dit schooljaar het huidige aanbod opnieuw in kaart brengen om hiaten en overlappingsen weg te werken.

De onderwijzers zorgen voor een voldoende werkelijkheidsgericht onderwijs door leeruitstappen, het uitnodigen van experts in de klas, extramurale activiteiten en de exploratie van de directe en ruimere omgeving. De actualiteit krijgt in alle klassen een vaste plaats in het klasgebeuren. Het team laat nog kansen liggen om hierbij de ruimtekaders dynamisch te gebruiken.

De onderwijspraktijk getuigt van een groeiende aandacht voor actieve werkvormen. De meeste onderwijzers hanteren werkvormen waarbij leerlingen de kans krijgen om op een coöperatieve en actieve manier van en met elkaar te leren. De aandacht om leerlingen vaardigheden en attitudes te laten verwerven is leerkrachtafhankelijk.

De onderwijzers streven bewust de samenhang met andere leergebieden na. Alle onderwijzers integreren de leergebiedoverschrijdende eindtermen van sociale vaardigheden, leren leren en ICT binnen hun aanbod van MMWT.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

In enkele klassen voorzien de onderwijzers minder onderwijstijd dan de koepel voorstelt. Binnen sommige lessen MMWT streven een aantal onderwijzers doelen na die niet relevant zijn. Sommige lessen MMWT vallen weg of worden vervangen door andere leergebieden. Dit alles maakt dat de onderwijstijd die rest om doelgericht te werken rond MMWT in sommige klassen beperkt is.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over de nodige leermiddelen en didactische materialen om de leerplandoelen te realiseren. In alle klassen zijn tijds-kaders aanwezig. In de lagere klassen visualiseren de onderwijzers de ruimtekaders enkel zolang het betreffende thema loopt. Verschillende onderwijzers wenden de tijd- en ruimtekaders weinig functioneel en dynamisch aan.

Waar mogelijk integreren de onderwijzers de digitale en audiovisuele leermiddelen om het onderwijs te verlevendigen. De meeste onderwijzers wenden de computer aan om leerlingen informatie te laten opzoeken. Sommige onderwijzers leren de leerlingen om gericht te zoeken op geschikte en veilige internetsites. In een aantal klassen zorgen de onderwijzers voor informatieve boeken die aansluiten bij het behandelde thema.

Evaluatie De onderwijzers brengen de vorderingen van de leerlingen in kaart door eigen toetsen af te nemen. Sommigen geven leerlingen de kans om te reflecteren over hun eigen leervorderingen en die van hun medeleerlingen.

Evaluatiepraktijk De toetsen zijn sterk gericht op het reproduceren van kennis. Ze verschaffen slechts een beperkt beeld op de vaardigheden en attitudes die leerlingen verwerven.

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Het leerlingvolgsysteem bevat weinig specifieke informatie over de beginsituatie of over de verworven competenties van leerlingen voor MMWT.

Evaluatie Het globale resultaat in het rapport geeft weinig informatie over het afgelegde leerproces en de ontwikkelde vaardigheden en attitudes van de individuele leerlingen. De rapportering geeft een beperkt beeld van de interesses en talenten van de leerlingen voor MMWT. De onderwijzers nemen geen informatie over technische talenten op als pijler in het doorstromingsproces van de leerling als cruciale informatie voor ouders.

Rapporteringspraktijk

Evenwichtig en volledig

Interne en externe communicatie

Begeleiding In alle klassen schenken de onderwijzers gerichte aandacht aan een veilig klasklimaat en een positieve sfeer. De schoolprojecten en klasoverstijgende activiteiten bevorderen de verbondenheid binnen de school. Deze activiteiten worden aangestuurd door werkgroepen.

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

In enkele klassen geven de onderwijzers de kans aan leerlingen met leesproblemen om de teksten die in de MMWT aan bod zullen komen, vooraf thuis door te lezen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de recente realisatie van oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om een aantal tekorten weg te werken op niveau van de gezondheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolteam telt een aantal nieuwe leerkrachten. Om deze teamleden op te vangen ontwikkelde de directeur een begeleidingstraject voor de eigen school. Eerder dan via een planmatige aanpak met afgelijnde doelen, is de visie op de aanvangsbegeleiding impliciet aanwezig in een aantal afspraken. Op het niveau van het schoolbestuur en de scholengemeenschap zijn er geen initiatieven die de aanvangsbegeleiding over de schoolmuren heen stroomlijnen.
- Ondersteuning** Bij hun start in de school krijgen de nieuwe leerkrachten een warm onthaal, zo stellen de recent aangeworven teamleden. De directeur stelt de school voor en geeft de eerste nodige informatie. In een digitale infobrochure voor de nieuwe leerkracht vinden ze alle relevante schoolinformatie terug.

De directeur zorgt ervoor dat de startende leerkracht steeds parallel komt te staan met een ervaren leerkracht. Deze neemt samen met de zorgcoördinator en de directeur de rol van vraaggestuurde mentor op zich. De leerkrachten plannen wekelijks een vast overlegmoment voor paralleloverleg. Tijdens dit wekelijks overleg bereiden de leerkrachten de komende week voor en zoeken ze samen naar een antwoord op organisatorische en didactische aspecten. De collega's delen vlot materialen en activiteiten met de nieuwelingen.

De directeur legt minstens eenmaal per schooljaar een klasbezoek af, maakt een verslag en gaat op basis daarvan in gesprek met de beginnende leerkracht. Dit verslag bevat positieve feedback en een aantal werkpunten op vlak van klasmanagement en op pedagogisch-didactisch vlak. Deze vormen de basis voor verdere ondersteuning en opvolging via formele en informele gesprekken.

Het beleidsteam is attent voor de individuele noden van de starters en heeft in sterke mate aandacht voor hun welbevinden. Ook de stimulerende en open sfeer binnen het schoolteam zorgt ervoor dat de beginnende leerkrachten kunnen leren in een 'veilige' werkomgeving. Hoewel de directeur hospiteren in de eigen school stimuleert, is dit nog geen verworvenheid.

Doeltreffendheid De nieuwe leerkrachten uiten hun tevredenheid over de functionaliteit van de aanpak waardoor zij snel vertrouwd geraken met de eigenheid en de werking van de school. Ze voelen zich positief bevestigd en bemoedigd. Vooral de samenwerking en het overleg met de parallelcollega's vermelden ze als effectief voor hun dagelijks functioneren. Zowel beroepsmatig als persoonlijk voelen ze zich ondersteund en gewaardeerd door alle partijen binnen de school.

De startende leerkrachten waarderen de feedback van de directie over hun eigen handelen. Ze wenden deze feedback aan om hun onderwijspraktijk te optimaliseren. Ook het uitwisselen van praktijkervaringen met de parallelcollega en de zorgcoördinator leiden tot bijsturingen.

De directeur onderwerpt de aanvangsbegeleiding niet aan een formele evaluatie door de verschillende betrokken partijen.

Ontwikkeling De directeur is vragende partij om de aanvangsbegeleiding te stroomlijnen binnen de verschillende scholen van het schoolbestuur en de scholengemeenschap.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid Alle teamleden onderstrepen het belang van een veilig pedagogisch klimaat als basis voor het welbevinden en de totale persoonlijkheidsontwikkeling van elk kind. In aansluiting bij het pedagogisch project en vanuit een grote bekommernis voor het welzijn van de leerlingen investeerde het team enkele jaren geleden intensief in het leergebied overstijgende thema sociale vaardigheden. Hierin staat de socio-emotionele ontwikkeling van de leerlingen centraal. In het kader van de sociale ontwikkeling verwijzen de vooropgestelde doelen naar concrete omgangsregels en relaties tussen de leerlingen onderling. Voor de emotionele ontwikkeling wil het team de leerlingen begeleiden om gevoelens van zichzelf te leren begrijpen en om daar goed te leren mee omgaan. In de kleuterafdeling maakt de screening van het welbevinden standaard deel uit van de evaluatie van de kleuters. Indien nodig nemen de onderwijzers een sociogram af. Met een gestandaardiseerd online peilingsinstrument brengt de school het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen uit het vierde, vijfde en zesde leerjaar in kaart.

Ondersteuning De sterke teamgeest en positieve schoolcultuur vormen een goede voedingsbodem om samen invulling te geven aan een kwaliteitsvolle sociale en emotionele begeleiding. De sociale en emotionele begeleiding loopt als een rode draad doorheen het hele schoolleven. Doorheen de jaren ontwikkelden zich zowel in de kleuter- als lagere afdeling meerdere initiatieven die de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen ondersteunen. Illustratief hiervoor zijn onder meer de duidelijke schoolafspraken, de aandacht in de kleuterafdeling om kleuters op een speelse manier leren gevoelens te herkennen, te begrijpen en te uiten, de maandthema's op schoolniveau, de Stipraad en de vele particuliere initiatieven in de verschillende klasgroepen zoals beloningssystemen, het gevoelensboekje of de interactie na een speeltijd.

De sociale-emotionele ontwikkeling is een vast onderdeel van de multidisciplinaire besprekingen. De zorgcoördinatoren maken binnen hun takenpakket bewust ruimte vrij om als vertrouwensfiguur kinderen te ontvangen. De school motiveert deze keuze vanuit een open communicatie en wil daarbij vooral nagaan hoe een leerling zich voelt.

Doeltreffendheid Acties in het kader van sociale en emotionele begeleiding vormen geregeld een agendapunt in de personeelsvergaderingen. Vooral bij de uitwerking van het project sociale vaardigheden vond systematisch een tussentijdse evaluatie plaats waarbij de teamleden de doeltreffendheid van de acties bespraken en er de nodige bijstellingen aan koppelden.

Uit de verslagen van de leerlingendossiers blijkt dat leerlingen met sociaal-emotionele of gedragsproblemen systematisch worden opgevolgd. Indien er zich problemen voordoen of de socio-emotionele ontwikkeling van leerlingen niet loopt zoals verwacht, worden ouders onmiddellijk op de hoogte gebracht en bij de besprekingen betrokken. Bij ernstige problemen schakelt de school het CLB of ondersteunende opvoedingsinstanties in. De (kleuter)onderwijzers vinden de ondersteuning en concrete tips die ze van deze externe partners krijgen een meerwaarde voor hun onderwijsaanpak.

Onder meer op basis van de positieve feedback van oud-leerlingen, van ouders en van leerlingen aan het einde van de basisschool oordeelt de school dat de geleverde inspanningen in het kader van de sociale-emotionele begeleiding renderen.

Het inspectieteam waardeert de inspanningen die de school levert om leerlingen met een moeilijke thuissituatie extra te ondersteunen en in het bijzonder de rol die de zorgcoördinatoren opnemen als vertrouwenspersoon voor leerlingen.

Ontwikkeling De sociale en emotionele begeleiding vormt een prioritair aandachtspunt op beleidsniveau. Geregeld worden initiatieven in dit kader onder de loep genomen, verder uitgebouwd of bijgestuurd. Bij de teamleden is er de nodige bereidheid aanwezig om zich te verdiepen en zich te blijven ontwikkelen in problematieken van socio-emotionele aard. Naast nascholingstrajecten in teamverband participeerden meerdere (kleuter)onderwijzers de laatste jaren aan individuele nascholingstrajecten.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur is de spilfiguur van het interne leiderschap. Ze zet de te volgen koers uit en werkt oplossingsgericht aan de verdere uitbouw van de school. Het zorgteam en een sterke parallelwerking geven mee gestalte aan het algemeen beleid. Alle teamleden waarderen de werkkraft, de professionaliteit en het gestructureerde beleid van de directeur. Verder kenmerkt het interne beleid zich voor de meeste teamleden door een empathische houding, een menselijke aanpak en luisterbereidheid. De teamleden juichen een positieve evolutie toe. Om meer gezamenlijke doelgerichtheid te bereiken kiest de directeur voor de weg van de aanpak van vele prioriteiten en bewaakt de uitgezette richting met gerichte druk. Vele teamleden ervaren soms een te grote werkdruk. De directeur tracht via doorloop- en klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken voeling te houden met de werkvloer en de vinger aan de pols te houden. De directeur kan rekenen op een ruime inzet van het team.
- Visieontwikkeling** Positief denken en handelen, stimuleren en aansturen typeren het algemeen beleid en lopen als een rode draad doorheen het pedagogisch project. De visievorming krijgt gestalte in de schoolwerking en bevordert de gezamenlijke doelgerichtheid. Door de veelheid aan prioriteiten mist de aanpak van een project soms diepgang.
- Besluitvorming** De school beschikt over goed ondersteunende structuren voor communicatie en overleg. De teamleden ervaren een goede participatie aan het besluitvormingsproces. Er is voldoende beleid- en beslissingskracht aanwezig. Een positieve schoolcultuur en een transparant beleid bevorderen het engagement en de gezamenlijke doelgerichtheid van het team.
- Kwaliteitszorg** Het intern beleid gaat ervan uit dat het welbevinden van alle schoolparticipanten de onderwijskwaliteit in positieve zin beïnvloedt. De bevraging en de analyse van zowel interne als externe kwaliteitscontroles leiden tot gerichte verbeteracties. Onderwijsprocessen, waaronder de leerbegeleiding en outputgegevens verder kritisch analyseren met oog voor het rendement, mogelijke oorzaken voor tegenvallende resultaten in kaart brengen en doelgerichte acties opzetten, zijn aan het begin van een ontwikkelingstraject.
- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is er met wisselend succes op gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden geen specifieke taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. Voor anderstalige nieuwkomers en kinderen met een leerstoornis gebeurt dit wel. Leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeiperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen.

Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden in beperkte mate rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt voor anderstalige nieuwkomers initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.

De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen.

Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers plannen de activiteiten voor Nederlands en muzische vorming vanuit de leerplannen.
- De (kleuter)onderwijzers hebben oog voor het doelbewust nastreven van instructie- en schooltaal.
- De onderwijzers bieden voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek een leerplangericht, evenwichtig onderwijsaanbod met oog voor alle domeinen.
- Het schoolteam voert een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op handelingsplanmatige wijze met het oog op optimale leer- en ontwikkelingskansen voor Nederlands voor alle leerlingen.
- De (kleuter)onderwijzers faciliteren de overgang van de kleuter naar de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De teamleden nemen waardevolle initiatieven die de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerlingen positief beïnvloeden.
- Het schoolteam ondersteunt nieuwe leerkrachten zodat ze zich snel thuis voelen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam zorgt voor een warm pedagogisch klimaat met duidelijke structuren en afspraken voor de kinderen en de teamleden.
- De participatieve besluitvorming, de ondersteunende leiderschapsstijl en het enthousiasme van de directeur dragen bij tot een grote betrokkenheid en hoge motivatie van de teamleden.
- De systematische overlegmomenten tussen parallelcollega's, werkgroepen en ondersteunende teams creëren een collegiaal werkklimaat.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de hoeken kwaliteitsvoller inrichten in functie van het versterken van het verwerven van Nederlands.
- De (kleuter)onderwijzers kunnen bij de uitbouw van thema's meer uitgaan van initiële vragen van leerlingen.
- De onderwijzers kunnen het principe van multiperspectiviteit toepassen om de samenhang tussen de domeinen van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek te versterken.
- Sommige (kleuter)onderwijzers kunnen een interactieve basisaanpak verhogen.
- De (kleuter)onderwijzers kunnen hun hulpvraag voor het MDO beter formuleren en het zorgteam kan de uit te voeren acties beter formaliseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan interne expertise meer multipliceren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleidsteam kan een haalbare keuze maken uit de vele prioriteiten en deze faseren in de tijd om het team te beschermen tegen zichzelf.
- Het beleid kan de werkdruk voor de teamleden beter bewaken door duidelijkere afspraken te maken over het zinvol gebruik van planningsdocumenten.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Stefan PASTURE de inspecteur-verslaggever	Karin BUNCKENS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	